

c. kö-
napon
elvt

mellett

za,
óól.
éle ház.

303-11)

292-22

ény.

nak 32488.
omolic köz-
ozata alap-
olt vizen át
árlejtés e
b 30. nap-
s erre a
zes munka
el van elő-
ási ar.

s, műszaki
egyzői iro-
ekimthetők.
ri március

arósága.

12 éve,
e minő-
kezelő-
tt, azon-
esetleg

l. :- :-

6-
-
4)

адруга у
раниченом
Szerbpar-
ke etének
el) tagjai.

este,

Szerbpar-
n delután
d alapján

etkező:
vezetője-
szlása.
k a mult

jelentése.
zgatóság-

nak meg-
egyletek
özkereseli
idei ren-
kiküldött-

s hó 4-en.
elnöke h:
luden.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybeckerek.

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybeckerek, Zápolya-utca 1. háza hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felkötés szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybeckerek, 1904.

XXXIII. évfolyam. 79. szám.

Előfizetési árak:

Egy évre — — — — 24 kor
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy hónap — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

■ kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Csütörtök, április 7.

Visszatekintés.

Nagybeckerek, április 7.

(—y.) Az a hét, melyen, a kereszténység a feltámadás ünnepét megülte, politikai értelemben is valódi „nagy hét” lett Magyarországon. A miben a kormány és a törvényhozás tagjainak oly régóta nem volt részük, végre ismét osztályrészül jutott nekik: egy valódi, semmi által nem zavart ünnepi szünet. Erre a rövid pihenőre szüksége is volt az egész országnak, hogy lecsillapodhassanak a sokáig lázasan felzaklatva volt kedélyek, visszatérhessen a nemrég még a gyűlölködés által izgatott szívekbe a nyugalomnak, a hazafias szeretetnek amaz érzése, mely nélkül sem a termékenyítő munka, sem e munka gyümölcseinek élvezése nem képzelhető.

A képviselőház nagy gyorsasággal intézte el a halasztást nem tűrő állami feladatokra vonatkozó törvényjavaslatokat. A hadtörténeti kiegészítéséről gondoskodva van 1903-ra és 1904-re. A mult év költségvetése utólag elintézését nyert, a folyó évre pedig a kormány megkapta a felhatalmazást június hó végéig, teljes hat hónapra. Horvátországgal is meghosszabbítottuk egy évre a provizoriumot, igaz, hogy némi áldozattal, mert a körülmények folytán az egyensúlyból kikökönt horvát tartományi költségvetésen nem lehetett másképp segíteni, mint úgy, hogy „előleg” címen adtuk meg Horvátországnak azt a bevételi többletet, amely nélkül önkormányzata berendezését fenntartani képes nem volna. Igaz, hogy e berendezés összehasonlítva azzal, amit Magyarország a maga megfelelő belügyi szükségleteire fordíthat, túlságosan költséges, az sem tagadható, hogy Magyarország lovasias bőkezűsége fejében hálat nem, hanem csak mind sürűbben kitörő gyűlöletet arat. Mindezek ellenére azonban lehetetlen be nem látni, hogy egy, évtizedeken átkifejtett egészségtelen állapotot rögtön megszüntetni merő lehetetlenség. Egyre jobban erősödik azonban az országban

az az érzés, hogy ennek a ferde s az őszinteség híjjával levő helyzetnek előbb, vagy utóbb véget kell vetnünk.

Nem érdektelen, hogy majdnem egy napon tartotta gróf Tisza miniszterelnök a képviselőházban nagy beszédjét a horvát politikáról és a volt horvát bán, gróf Khuen-Héderváry nagyérdékű programbeszédét temesvári választói előtt. A magyar kormányelnök nagy horvátbarátnak mutatta magát beszédében, a horvát bán pedig, ki most ő felsége oldalán melletti magyar miniszter, oly erővel hangsúlyozta ösmagyar voltát, mint ezt a Zrínyiek és Frangepánok kora óta horvát bánoktól soha sem hallottuk. A politikai alap gondolat mind e két államférfinál ugyanaz: a magyar és horvát hazafias érzésnek az az összeolvadása a magyar államiség egységében, a kölcsönös megbecsülés alapján, mely a szigetvári hős unokája, a költő Zrínyi politikai irataiban oly megkapó erővel jut kifejezésre.

De volt gróf Héderváry temesvári beszédében, melyre érdemes ismételtlen visszatérni — sok egyéb érdekes részleten kívül — még egy más gondolat is, melyet, mivel a kormánynak a helyzetről való fel fogását jellemzi, tudomásul vennünk érdemes Gróf Héderváry azon véleményének adott kifejezést, hogy az obstrukció végleg lefűnt, annak visszatérésétől egyáltalán tartani többé nem kell. Mikor a kormánynak egy tagja — tegyük hozzá — egy oly tekintélyes tagja, mint Héderváry így beszél, akkor a közönségnek joga van szavai mögött mélyebb értelmet keresni. Ez a mélyebb értelem pedig nem lehet más, mint, hogy nem kellvén többé tartani az obstrukció kiújulásától, úgy látszik, a kormány a hárszabályok ujjaalakításának eszméjét is törölte a politikai aktuálitások sorából, vagyis határozatlan időre el halasztotta. Ez arra mutatna, hogy irányadó körökben bizni kezdenek abban, hogy a kiegyezési javaslatok megszavaztatása a mostani hárszabályok mellett sem tartozik a lehetetlenségek közé.

Közgazdasági politikánk egyelőre nem törekszik merész celokra, hanem a belső megerősödést és megizmosodást tűzte maga elé. Ha valamikor tovább megy, a körülmények által fog rászoríthatni. Bármily különösnek tessenek, közelebb áll az az eshetőség, hogy a vánterület kettészakítását megcsinálja az obstruáló bécsi reikhsráth akaratlanul s az osztrák agrárius érdek céltudatos igyekezettel — ellenünk, mint az, hogy a magyar parlament többsége szavazatával létesítse azt.

Hanem annál serényebben dolgozik a kormány benső konszolidációnkon, a közbónak minden vonalán, minek kiáltó bizonyítéka a tisztviselők helyzetének gyors és meglepő javítása, a beruházási javaslat, sok más egyéb között.

1904-nek nagy hete hát az ország történetében is maradandó emlékezetű lesz.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedde és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 6 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déltben gőzfürdő. A kádifürdő egész nap nyitva marad.

— Kinevezés. A m. kir. vallás és közoktatási miniszter dr. Votisky Géza vallás és közoktatási miniszteriumi fogalmazó gyakornokot a torontáivármegyei kir. tanfelügyelőséghez tollnokká nevezte ki.

— A zsidók husvétje. Izraelita polgártársaink ma fejezték be husvéti ünnepeiket. Ez alkalomból a zsinagógában isteni tisztelet volt, melyen dr. Klein Mór főrabbi mondott gyönyörű prédikációt.

— Papik István temetése. Papik István volt uradalmi jószágfelügyelőt tegnap temették el Tordán. Délután 10 órakor volt a requiem a zsufolásig telt templomban, a requiem után ment végbe a temetés nagy részvétellel. A gyászszertartást Szabó Ferenc apátplébános végezte Holtz katalinofalvi, Grosz bégaszentgyörgyi, Rózsa szőregyi, Berdán tordai plébánosok és Engel nagybeckereki káplán segédletével. A koporsót

A „TORONTÁL” tárcája.

A báró boszuja.

Nem hazudok, ha minden hosszas teke-tória nélkül kimondjuk, hogy Roquefeuille grófné igazán elbájoló teremés volt. Képzeltének egy gyönyörű szöke alakot, a harmincadik évek — a legveszedelmesebb esztendőnek — teljes pompájában. Ez volt Roquefeuille grófné.

A szép nő azonfölül özvegy volt, hanem ez az özvegyesség éppen nem ártott szépségének, sőt talán a vonasain átömlő édes melankólia fokozta azt. Ferjét, Roquefeuille grófot, a kiváló lovas-tisztet és a párisi budoárok ismert alakját kártya-asztalnál ülték meg. Így jutott a szép grófné özvegyi állapotba.

Alig telt el a gyászév, a Roquefeuille-kastély újra megnyílt a hipokrita vigasztalók előtt, akik a szép özvegy formás kezéért esedeztek.

Ez ostromlók között kiváló férfiak is voltak. Így a szellemes vicomte d'Aubeterre: nemes testben és lélekben, akár egy Montmorency, szép, mint egy Velasquez-arckép s hozzá — ami erdeméből le nem von semmit — hatalmas uradalmak korlátlan birtokosa. A második pályázó az elegáns Gontran d'Ussel herceg volt, vérbeli párisi uraság: szkeptikus, mint Voltaire s elegáns, mint Brummel.

Ámde aki — legalább a külső látszat után ítélve — a helyzet ura volt és a szép özvegy legszivesebben látott vendége: Roseberry báró,

egy komoly és kifogástalan gavallér, aki modell-jéül szolgálhatna a huszadik század uri emberének. Legfőlebb azt lehetne szemére hányni, hogy egyben-másban kissé excentikus. De hát ez nem baj.

Egy novemberi este Roquefeuille grófné borbó szalonjában, a monumentális márvány kályha mellett, az ősök arcképeinek szigorú felügyelete alatt kettecskén üldögéltek, a szép özvegy, meg Roseberry báró. Az időt barátságos fecsegéssel töltötték, melyből ha nem sugárzott is ki a szerelem, de bizonyára kiértett a kölcsönös becsülés.

A báró ugyan szerette volna szívét kitárni a grófné előtt, de ez ravasz ügyességgel azonnal átsiklott más valami témára s ekként Roseberry terve minduntalan meghiusult. Végre azonban esordultig telvén a szív pohara, ekként szólt a báró:

— Mondja csak, grófné, ha valaki ilyen barátságos tete-a-tete közben meglátna bennünket itt a kályha mellett, nemde azt hinné, hogy szerelmeskedünk? . . .

Mire a szép özvegy felkacagott és megrázta szép szöke fejét.

— De hogy jön erre a gondolatra, báró? Ön nekem azt ígerte, hogy okos lesz s ime már megint megbotlott. Minek az ördögöt a falra festeni?! Ne protestáljon! Mi nem vagyunk költők, hogy a szerelemről beszéljünk. A szerelem pedig csak a költők világában létezik.

— Bocsánat, asszonyom, hanem a szerelem

létezik a valóságban is. Én például nem vagyok költő, de azért a lyra minden hurján tudnék szerelemről zengen . . .

— Hagyjuk abba, báró! Én már elmondtam önnek, mit gondolok az emberekről. Csak egy embert szerettem, aki még legapróbb szeszélyei-met is kielégítette, aki képes lett volna leszállani a tenger fenekére, hogy felhozza azt a gyönyört, mely még hiányzott diadémemből. Tudna ön ilyen hű és csaknem a bálványozásig odaadó lenni hozzám? Nem, kedves báró, ezek a kvalitások önben sincsenek meg épp úgy, mint a többiekben.

— Miből következteti? — kérde a báró. — Tegyen próbára. Előbb ne törjön fölöttem palcát. Rendelkezzék velem, kérjen, parancsoljon valamit: valami lehetetlennek látszó, bolond dolgot s ha ez idejére nem lesz végrehajva, akkor önnök van igaz.

A szép özvegy ajkain a hitetlenség röpke mosolya vonult keresztül.

— Ön nagyon csalatkozik, báró ur. Ön nekem már sokszor mondta, hogy érettem fölledozná életét is. Pedig ez csak tévhit és önámítás. S ezt én rövid idő alatt be fogom bizonyítani. Tegyük próbát. Én nem kívánom az ön életét — közben a szép asszony szeméi a báró smaragd köves gyűrűjére tapadtak — én csak egy részt kívánok önből: ha igazán szeret, áldozza föl értem a balkézét.

— Én ugyan jobb kezemet szivesebben adtam volna a grófnénak — mondá a báró — ámde legyen tetszése szerint.

és külön koszorúscsok sok szép koszoru borította. Jelenvoltak a családtagokon kívül dr. Pap Géza orsz. képviselő, dr. Rudnyánszky Béla a kisbirt. földhivatalintézetének igazgatója, Józsa László földművelési min. osztálytanácsos, Balászy József főgimn. igazgató, dr. Mihálovits Ödön ár. elnök, Beuk István földbirtokos, Keresztes Aladár számvizsgáló, Franz J. L. takarékpénztári igazgató, dr. Mihálovits István m. aljegyző, Horváth Zoltán főszolgabíró, Rankovics István kir. végrehajtó, Sándor és Barányi uradalmi tisztek és még sokan. A család számtalan részvétnyilatkozatot és sürgönyt kapott s a boldogultat az egész környék lakosságának nagy részvéte mellett helyezték örök nyugalomra.

— **Elhunyt plébános.** Peske Ernő weidenthali plébános tegnap negyvenéves korában, áldozati működésének tizennegyedik évében elhunyt. A megboldogult előbb a temesvári püspöki irodában működött, majd mind segédlelkész szolgált egyházmegyéjét Szakálháza, Szt.-Huberten, Mezőkovaicháza, Bogároson, Écskán, Módoson, Pécskán, Szegeden stb.; volt kuratus Német-Peregen és legutóbb plébános Weidenthalon, ahol az ottani hívők nagy részvéte közepette örök nyugalomra tért.

— **Nagybecskerek egészsége márciusban.** Dr. Weiserschan József városi főorvos most terjesztette be Nagybecskerek városának március hónapjában az egészségi kimutatását. A kimutatás szerint az elmúlt hónapban 80 születéssel szemben 86 haláleset fordult elő. A hét éven alól elhaltak száma 30, a hét éven felülieké pedig 56. Az egyes halálokok a következők: vele született gyengeségben elhalt 10, görcsökben 7, bélhurutban 4, poncsoló toroklobban 1, vörhenyben 3, tüdőgyulladásban 9, tüdőgümőkórban 11, gutaütésben 4, vizebetegségben 7, elmebajban 1, agykórban 12, egyéb természetes halálokok miatt elhunyt 15. Az erőszakos halálokok száma az elmúlt hónapban 2 volt. Varosunk közegészségügyi viszonya a február havhoz viszonyítva meglehetősen kedvezőtlen volt, amennyiben 21-el több ember halt meg, mint az elmúlt hónapban. Az általános megbetegedések a rendesen súlyosabbak voltak s a légzési szervek bántalmái is gyakrabban fordultak elő a rendesen. Tüdővészben 11-en haltak meg, Trachomára megvizsgáltak 695 embert, a kik közül 6 trachomásra találtak. Az országos betegápolási alap terhére március hónapban 159 beteg részeseült gondos orvosi kezelésben. Rendőrorvosilag 9-en vizsgáltak meg, a kik közül négyet a kórházba szállítottak. Heveny és idült ragályos betegségek lefolyása után 8 gőz- és 2 formalin-fertőtlenítéssel egybekötött lakastisztítás eszközöltetett. A mézarszéküket és az élelmiszereket piacát szintén több ízben vizsgáltak meg s csak 2 esetben tapasztaltak rendellenességet, a mikor is a mulasztást terhelők ellen megindították a kihágási eljárást.

— **A békés-bánati ev. rev. főosztása.** A békés-bánati ev. rev. egyházmegye közelebb tartja meg tavaszi nagygyűlést Hódmező-Vasárhelyen. Az egyházak nagy érdeklődéssel tekintenek a közgyűlés elé, a melyen újból napirendre kerül az egyházmegye főosztásának nagyfontosságú kérdése. Már régebbi idő óta kísért ez az ügy: a Békés-, Csanád-, Csongrád-, Temes-, Torontál- és Krassó-Szörény megyék területén, óriási területen levő egyházmegye a magyarországi összes egyház-

megyék között a legnagyobb, lélekszáma pedig 210.000, a mi szintén az egész országban legnagyobb. A hét vármegyére terjedő egyházmegye vezetése nagy nehézséggel jár, ennek az adminisztrálása felülhaladja egy ember erejét. Az egyházak túlnyomó része az egyházmegye felosztása mellett foglal állást. Békés, Makó, Nagybecskerek, Ref.-Kovácsháza, az egyházmegyeinek három egyházmegyére leendő főosztását kívánják akképen, hogy Békésvármegye területén egy, Csongrád és Csanádvármegyék területén szintén egy s Torontál, Temes és Krassó-Szörény vármegyék területén szintén egy egyházmegye alakíttassék. Nagybecskerek az alakítandó egyházmegyékre Békés, Csanád Csongrád és Duna-Marosköz elnevezést jelöl meg. Az egyházmegye főosztása kérdésének előkészítése céljából a közgyűlés bizottságot küldött ki. A bizottság hét hónap óta dolgozik már az eléje utalt feladatok megoldásán. Tervezeteket, költségvetést készített és kimutatta, hogy az egyházakra a mai egyházmegyei és egyházkerületi kormányzati költségekkel szemben miyi költségek hárulnak. Az ügy illetékesen előkészítve most újból a közgyűlés elé kerül és valószínű, hogy ha most nem is, de közelebb mégis csak döntés történik a békés-bánati ev. rev. egyházmegye főosztásának ügyében.

— **A husvéti földrengés.** A husvéthétfőjén történt földrengésről még mindig kapunk értesítéseket. A földrengés, mint lapunknak írják, Alibunáron meglehetősen élénk volt s itt is 11 óra 35 perckor érezték északrafelől délnyugat felé haladó hullámmal. A rengésre az órák megálltak s a függő tárgyak hevesen meginogtak. A földrengést azonkívül erős földalatti moraj is előzte meg, egyebekben azonban kárt nem okozott.

— **A hadmentességi díj.** Dr. Perisics Zoltán felhívást intéz mindazokhoz, kik hadmentességi díj bejelentésére kötelezve vannak, s ebbéli kötelességüknek a kibocsátott hirdetmény dacára a mai napig sem feleltek meg, kötelezettségüknek ez év április hó 14-ig annál is inkább tegyenek eleget, mert ellene ethen hadmentességi díjuk nemcsak hivatalból fog megállapíttatni, de minden egyes mulasztó pénzbírsággal is fog sújtatni.

— **A Béga-hajózás.** A polgármester közhírré teszi, hogy a Béga-csatorna Nagybecskerek—Titei közötti szakaszának hajózhatóvá tétele tárgyában a vármegyei közgy. bizottság 1628—1904. kb. számú rendeletével a kisajátítási tárgyalás Jankó Agoston alispán előkötésével f. évi április hó 18-án d. e. 9 órakor Nagybecskerek város polgármesteri hivatalában fog megtartatni. Felhívja tehát az érdekelteket, hogy saját érdekében a kitérőt tárgyaláson akkor is jelenjenek meg, ha netar külön ülési vézést nem kaptak volna. Ez ügyre vonatkozó tervrajz és összeírás április 3-ikától kezdve a főjegyzői hivatalban megtekinthető.

— **A pancsovai város háza restaurálása.** Mint Pancsováról írják, az ottani város házat most restaurálni fogják. A restaurálás költségeire a város 45 ezer koronát irányzott elő s a munkálatokra már ki is utáltak az arányt. Az átalakítást még a tavasszal megkezdik s a nyár folyamán befejezik.

— **A 12-es huszárok Nagyikindán.** A Hadik-huszárok helyébe Galicziából a délvidékre áthelyezett 12. sz. huszárezred ma indult el Galicziából és lóháton teszi meg az utat a délvidékre. Az ezred törzse, a 2. divízióval, április

hó 23-ikán érkezik meg Aradra; az 1. divízió április hó 23-án Uj Aradon, 24-én Székessuton, 25-én Lovrinban lesz elszállásolva és 26-án érkezik meg állomáshelyére. Nagyikindára. Az ezred 3 törzs- és 38 főtisztból, 986 legényből áll.

— **Gyujtogatás.** Törökkanizsán a napokban este a vásártéren egyszerre két ház borult lángba. Az egyik ház Ivkov Pérdé volt s ez nagyban jajgatni kezdett. Minthogy a szél irányva egészen ellenkező volt s így lehetetlennek látszott, hogy az Ivkovék háza a másik háztól fogott volna tüzet, a csendőrök nyomozni kezdtek s csakhamar le is fűlelték Ivkov Pérdé több ízben büntetett suhancot, akit az egyik károsult fél éppen akkor fogott el, mikor egy marék szalmával háza födéle alá nyult. A vállalatnak az az eredménye lett, hogy rábizonyult Ivkovra, miszerint előbb gyujtotta az egyik házat s aztán a saját magok behiztosított rozoga házat. A biztosítási díjat természetesen az elvetemült gyujtogatónak kapja meg, de a másik károsult, ki nem volt behiztosítva s kinek ugyszólván minden vagyona elégett, szintén nem kap semmit, mert Ivkovnak semmi néven nevezendő vagyona nincsen. A csendőrök Ivkovot átadták a bíróságnak.

Színház és művészet.

* **Az első vihar.** A „Henschel fuvaros, mesterkelt szenvedélyei és nyerségei után igazán üdítőleg hatnak Herczeg Ferenc szindarabjának finomságai, természetes, egészséges levegője, a szellemes dialogusok, melyeknek röpké szavai-ban annyi mélység, annyi igazság van, amit a „mélységekben” utazó modern északi írók munkáiból legtöbbször csak boncoló késsel lehet kifejtetni. Az kétségtelen, hogy Herczeg Ferenc „Első viharja” nem tartozik a nagy drámák közé s inkább egy szép novella hatású teszi ránk, de ez a novellisztikus dráma élvezetes, igaz, alakjai jól megrajzolt és megfigyelt alakok a modern társadalomból. Herczeg darabjai valóban mindig megérdemelnék a zsufolt házat s kár, hogy annyi üres padsor tátongott tegnap, annál is inkább, mert pompás összevágó előadást láttunk s a mellett a darab kiállítása is teljes elismerést érdemel. A kifogástalan összejáratást emeltek az egyes szereplők, akik mondhatni, valamennyien a helyzet magaslatán álltak. Balla Kálmán Dobója minden részletben gondosan kidolgozott alakítás. Az a tökéletes világú, akit a szerző megrajzolt, aki legnagyobb szenvedélyében is finom, diszkrét gavallér marad. Tarján Irma Lórántfőnéje is a javabéli alakítások közül való s Hauptmann Hanneja után el kell ismerni, hogy tragikái képességének gazdag skálája van, melynek minden árnyalatát érvényesíteni tudja. Dulich Marikat tegnap láttuk először ilyen nagyobb szerepben s talentumának megiepo és örvendetes fejlődését kell konstatálnunk. Az elkenyvezetett gyerekaszonnyka alakját találok és jellegzetesen állította elénk s minden vonását valóban művésztelleg megrajzolta. Litvay szerepében Gere Zsiga elég jó alakítást nyújtott s Gáthy Kálmán Lehelje színén teljes elismerést érdemel. Vándory Gusztáv, Ligethy Lajos, Kantay Tere, Harmath Józsa és Czako Vilmos a többi szerepekben is hasonlóképen helyén valók voltak. (S—s)

* **A „Sherry család”** szombat esti bemutatójára erősen készülnek a színházban. Szinpadon, zongorateremben napok óta lazasan készülnek az ideai évad legmulatságosabb siagerére, mely kétszer kerül egymás után színre.

* **Az arany ember.** Vasárnap délután Jókai Mór poétikus drámája „Az arany ember” kerül műsorra.

* **Egyenlőség.** A színház legközelebbi szenzációs újdonsága az „Egyenlőség” (The Admirable Crichton) lesz, a Nemzeti Színház műsorából. A darabnak a Nemzetiben rendkívüli sikere volt, de nagy sikerrel adták a vidéken is mindenütt. A darab próbái Baghy Gyula rendező vezetése mellett már megkezdődtek.

* **A Nemzeti Szalon Nagybecskereken.** A torontálvármegyei magyar közművelődési egyesület tudvalevőleg a Nemzeti Szalonnal műkiállítás akar rendeztetni Nagybecskereken. A kiállítás szervezésének költségeire az Oldal Antal vezetése alatt álló Nagybecskereki Takarékpénztár már igazgatósági ülésén 25 koronát szavazott meg.

* **Érdekes Könyvtár** most megjelent áprilisi füzeté szokatlanul gazdag tartalommal jelent meg. Főbb cikkei: A kemény ember. (Elbeszélés Mikszáth Kálmántól.) — A süvegem darutollas. (Költemény Thaly Kálmántól.) — Asszony és leány. (Novella Berceik Árpádtól.) — A hivatalos vendég.

S most méltóságteljes eleganciával fölemelkedett:

- Komolyan kívánja, asszonyom? — kérdé.
- A legkomolyabban, válaszolt a grófné.
- Tehat holnap délben meg fogja kapni hal kezemet.

A báró azután barátságosan üdvözölve a szép özvegyet, elhagyta a Roquefeuille kastélyt.

A grófné már el is feledkezett tegnapi kívánságáról, midőn az óra tizenkettőt ütött s a szolgál belépett hozzá egy maroquin-vörös hosszú kazettával, mely Roseberry barótól érkezett. A kazettából szubtilis és átható illat áradozott. A szép özvegy kissé megborongott, mikor a vörös iskátulyát fönyitotta s meglátta benne a fehér, arisztokratikus kezét, mutatoujján a smaragd-kövi gyűrűvel. Most már észébe jutott a grófnének oktanon kívánsága és sajnálkozni kezdett a derek bárón, aki magát érette föláltozta. A szép fiatal asszony lázasan csöngetett s szolgáját a báró lakására küldte, hogy mintléte felől tudakozódjék. A báró személyzete azonban csak annyit tudott mondani, hogy a kastély ura bizonytalan időre elutazott. A grófné ezt hallván, azonnal csomagoltatni kezdett s még az este kihurcolkodott mezei birtokára.

Az önmegtagadás napjai következtek erre. A szép özvegy pusztán az irgalmasság cselekedeteinek élt s teljesen elzárkózott a világtól. Minden gondolata az volt, hogy tehetné jóvá hibáját s ez a gondolat keseríté napjait, ez virrasztott a hosszú álmatlan éjeken ágya mellett. Néha elő-

vette a maroquin-kazettába zárt ereklyét, de mindig attól félt, hogy a szép kéz fölemelkedik és megátkozta őt.

Tizenöt évig tartott ez a mártíromság. A özvegy persze egészen megváltozott. A szürkehajú urnőre nem ismert volna már sem a szellemes d'Aubeterre, sem az elegáns Gontran d'Ussel herceg. Az előbb hű és kacér asszony hosszú fekete gyászruhákban járt.

Hallatlan vezeklés! A grófné ezalatt mindenfelé kerestette a bárót, de hasztalan. Mikor aztán lemondott minden reményről, egy szép napon csak előtte termett báró Roseberry. A báró még most is — tizenöt év után — fiatalosnak látszott, pár ezüst szállal hajában és szakállában. Ami pedig az egykor szép özvegyet leginkább bámulatba ejtő, a bárónak meg volt mind a két karja, igaz, csontból, husból és vérből való karok. A dolgot aztán megmagyarázta a báró:

— Ne csodálkozzék, grófné, hogy tetőtől-talpig epékézláb állok itten s hogy, hála Istennek, mind a két karom megvan. Én akkor csak az ön kihívó koketteriáját akarlam megbüntetni és az a kéz, melyet a grófné valószínűleg relikviaként őrzött, nem volt az én kezem. Az a levágott kéz egy fodrászlegényé volt, ki tizenöt évvel ezelőtt halt meg a Charité-kórházban s egy orvosnővel barátom utján jutottam hozzá. Bocssássa meg nekem, asszonyom, ezt a kis tréfát, mert higgye el, semmi egyéb, mint tréfa.

Igy szólt a báró s azután székéről fölemelkedvén, fűtyörészve hagyta el a Roquefeuille-kastélyt.

(Költém beszéls szélés dalmat Georgea vellával apróságok cikket klubélet pályázat fejtője, jól szer tési árú adóhiva dendő. küld b

palóc* hívni sz foglal t örmém szivese még na ségnek kedven ostroma bel mag kiadásh gyar K 20 fillé a legeg munkáva gyűjtem e. Telje hivatal hazai k

Bu eredeti most n ban va telésbe jelentés hadsere rások kifejeze minden meg ne

Bu eredeti rint az összeült vedtek. meg a kokat Az oros sebesü t menekü

Bu ered. t Walte vasságn szernagy uj titke ebbeli szertarú niszter ködtek

A Bu eredeti t zák G közös tartozko

A Bu eredeti Alf on érkezet

Bu eredeti talos táv elhagyta robbant bert me szerencs

z 1. divízió Székesúton, és 26-án kiindára. 1986 legény-

a napokban orult lángra. ez nagyban nyva egészen tszott, hogy fogott volna s csakhamar en büntetett éppen akkor háza födele ménye lett, előbb föl-ját magok osítási díjat ó nem kapja olt bebitto-rona elégett, vnak semmi A esendörök

et.

bel fuvaros., eségei után e szindrab- ges levegője, öpke szavai- van, amit a ki írók mun- ssel lehet ki- zeg Ferenc drámák közé szíriánk, de igaz, alakjai k a modern óban mindig , hogy annyi l is inkább, áttunk s e ismerést ér- emétek az amennyien a lman Dobója zott alakítás. egrajzolt, aki m, diszkrét ntfinója is a Hauptmann tragikái ké- nek minden e h Marikat szerepben s es fejlődését ett gyerek- zetesen álli- an művészi- Gere Zsiga Kálmán Le- emel. Ván- tny Teréz, mos a többi alak voltak. (S—s) esti bemuta- Színpadon, részesülnek az mely két- elután Jókai nber" kerül ebbi szen- Admirable műsorából. sikere volt, mindenütt. zó vezetése kerekén. A lési egyesü- műkiállítás A kiállítás Antal veze- pénztár mai ott meg. lent áprilisi jelent meg- szelés Mik- tollas. (Köl- y és leánya an vendég-

(Költevény Lévy Józseftől.) — A butorok. (Elbeszélés Gottier Lajostól.) — Kardos Jula. (Elbeszélés Gyarmathy Zsigánótól.) — A külföldi irodalmat Hedenstjerna Alfréd, Jean Rameau és Georges Courtelin képviselik egy-egy mesteri novellával. — Említésreméltó még az ismeretterjesztő apróságok gazdag rovata, mely 6 rövid, de alapos cikkben ismerteti Japán intézményeit, eghajlatát, klubéletét, szentjeit stb. — Érdekes a rejtvény-pályázati rovat is, melynek minden egyes megfejtője, kivétel nélkül, könyvjutalmat nyer. — A jól szerkesztett, családias irányú folyóirat előfizetési ára negyedévre csak egy korona, mely a kiadóhivatalba (Budapest, V., Kálmán-utca 2.) küldendő. Mutatványfizetést ingyen és bérmentve küld bárkinek a kiadóhivatal.

* Mikszáth a Magyar Könyvtárban. A „nagy palóc”, mint Mikszáth Kálmán írói körökben hívták, mind több és több munkájával foglal tért a „Magyar Könyvtár” füzetei között, örömeire magának a szerzőnek is, aki rendkívül szívesen gazdagítja ezt a kitünő vállalatot, és még nagyobb öröme az egész magyar közönségnek, mely így a lehető legolcsóbb áron jut kedvenc írója legkiválóbb műveihez. „Beszterce ostroma”, ez a remek története egy XIX. századbeli magyar Don Quijoténak, mely a drágább kiadásban is nagyon kelendő, most, hogy a „Magyar Könyvtár” négy füzeteiben, összesen 1 korona 20 fillérért kapható, bizonytal egyikké fog válni a legelterjedtebb magyar regényeknek. Ezzel a munkával a Lampel-Wodianer cég e nagyszabású gyűjteményes vállalata már a 376. számig érkezett el. Teljes lajstromát szívesen küldi meg a kiadóhivatal (Budapest, Andrássy-ut 21.) vagy bármely hazai könyvkereskedés.

TÁVIRATOK.

Az orosz-japán háború.

A japánok előnyomulása.

Budapest, április 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szöulból jelentik, most már az egész japán hadsereg Koreában van s a japán csapatok gyors menetelésben vonulnak a Jalu folyó felé. Angol jelentések szerint a harctéren levő japán hadsereg 280.000 főből áll. Az angol források abbéli meggyőződésüknek adnak kifejezést, hogy a szárazföldi összecsapás minden percben várható, ha ugyan már meg nem történt.

Az oroszok veresége.

Budapest, április 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londoni jelentések szerint az oroszok a legutóbbi csöngcsui összeütközésnél igen erős vereséget szenvedtek. A japánok nagy erővel támadták meg a Csöngcsui megszállva tartó kozákokat s véres küzdelem után kivertek őket. Az oroszok mintegy 10 halott és számos sebesült hátrahagyával a Jalu folyó felé menekültek.

Titkos tanácsosok esküje.

Budapest, április 7. (A „Torontál” ered. táv.) Mint Bécsből táviratozzák, Walterskirchen báró, Latscher lovassági tábornok, Plenzner lovag tábornagy, Czibulka lovag altábornagy új titkos tanácsosok ma tették le az esküt ebbeli minőségükben a király kezeibe. A szertartásnál Burián közös pénzügyminiszter és Traun főkamrás-mester működtek közre.

A külügyminiszter Abbaziában.

Budapest, április 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Abbaziából táviratozzák Gouichowszky Agenor gróf közös külügyminiszter nevével nyolc napi tartózkodásra tegnap Abbaziába érkezett.

A spanyol király Barcelonában.

Budapest, április 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mind Madridból jelentik, Alfonz spanyol király tegnap Barcelonába érkezett az ottani munkakiállításra.

Buda est, április 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint egy barcelonai hivatalos távirat jelenti, mikor a spanyol király elhagyta az ottani munkakiállítást, felrobbant egy petárda, mely két falusi embert megsebesített. A robbanást véletlen szerencsétlenségnek mondják.

A macedon helyzet

Budapest, április 7. (A „Torontál” ered. táv.) Mint Bécsből táviratozzák, a Fremdenblatt koholtnak mondja a lapoknak azt a hírt, hogy a szultánnak szándékában volna fiainak egyikét Macedoniában ama három vilajet alkirályává kinevezni, a melyekben most a reformáció folyik.

Földregés a Balkánon.

Budapest, április 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) A központi meteorológiai intézethez érkezett újabb jelentések szerint a husvét hétfőjén történt földregés a Balkán félsziget egyes helyein igen heves volt s nagy károkat okozott. Bulgária, Macedonia Rumélia, Románia és Dél-szerbia számos községében házak dőltek össze s a földregésnek sok sebesültje is van.

Merénylet egy gyáros ellen.

Budapest, április 7. (A „Torontál” eredeti táv.) A váci-uti Schlick-gyár cég-vezetője, Glaser Gyula ellen ma egy Erhaid József nevű munkás merényletet követett el, a miért Glaser elbocsátotta atyját a gyárból. Erhaid négyszer lőtt a gyárosra s a lövések közül kettő talált, de csak könnyebb sebet ejtett. A merénylet elfogták.

Áprilisi hóvihár.

Budapest, április 7. (A „Torontál” ered. táv.) Mint Boroszlóbból jelentik, az Óriáshegység vidékén husvét óta hatalmas hóviharak dúhögének s a hó olyan tömegben hull, hogy egyes helyeken másfél, sőt két méter magasan fekszik. A hegységben minden közlekedés szünetel.

A délafrikai pestis.

Budapest, április 7. (A „Torontál” ered. táv.) Mint Johannesburgból jelentik, ott a pestis még mindig nagy mértékben pusztít s eddig már 126 pestiseset fordult elő.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1904. április 7.

A készaruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	Kilós	50 kilogr. ára		50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig	kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki új	76	8.05	8.30	8.0	8.60
Pestvidéki új	76	8.—	8.25	8.05	8.50
Bánsági új	76	7.85	8.05	8.0	8.30
Bácskai új	76	8.05	8.30	8.0	0.—
Rozs elsőrendű				6.45	6.60
„ másodrendű				6.35	6.45
Árpa takarmány				5.80	6.—
„ égetni való				5.70	5.80
„ sörfőzésre való				0.—	0.—
Zab				5.50	5.70
Tengeri bánsági				5.20	5.30
„ másnemű				—	—
Repce káposzta				10.35	10.55
„ bánsági				—	—
Köles				5.30	5.40

Határidő-üzlet.

Budapest, április 7. (A nagybecskerek Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak szilárdak. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1904.)	8.01	—	—
Buza (októberre 1904.)	7.94	—	—
Tengeri (áprilisra 1904.)	5.13	—	—
Zab (áprilisra)	5.25	—	—
Zab (októberre)	—	—	—
Rozs (áprilisra)	6.29	—	—
Rozs (októberre)	—	—	—

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A május havi esküdtek. A nagybecskereki kir. törvényszéknél dr. Polgár Sándor törvényszéki bíró elnöklésével tegnap délelőtt 10 órakor sorsolták ki a május havi esküdteket.

Rendes esküdteknek kisorsoltattak: Szladek Győző kereskedő Németspárdány, Langer Alajos pénzügyigazgató-helyettes Nagybecskerek, Rohonczy Gedeon nagybirtokos Törökbecse. Annau Ádám nyug. honvédszázados Nagy-

becskerek, Laszner Pál takarékpénztári tisztviselő Nagybecskerek, Amend Rezső fűszerkereskedő Nagybecskerek, Szartor Henrik vegyeskereskedő Zichfalva, id. Daniel Pál földbirtokos Bóka, Krevrath Nándor kore-szárm. Törökbecse, Petrikovics Róbert vízszabályozási mérnök Németspárdány, Fay Andor gazdatiszt Törökbecse, dr. Pivnesky János ügyvéd Törökbecse, dr. Davidovics Bogdan ügyvéd Törökbecse, Beck Gyula villamművezető Nagybecskerek, Borsas Janos vízszabályozási felügyelő Kanak, Abollesz Vilmos vegyeskereskedő Szerbittebe, Gyárfás Ödön szeszgyáros Nagybecskerek, Hirsch Antal uradalmi felügyelő Módos, Lászlóffy Gyula gazdatiszt Törökbecse, Weisz János tisztartó Nagymargita, Demkó Vidor bankhivatalnok Nagybecskerek, Grünbaum József uradalmi tisztartó Kanak, Bancsov Sebestyén ügynök Módos, Mangold Hermann L. könyvkereskedő Nagybecskerek, Gligorovity Milivoj fűszerkereskedő Módos, dr. Klein Mór főrabbi Nagybecskerek, Eisenstädter Ignác kereskedő Nagybecskerek, Mavrak János kisbirtokos Törökbecse, Botka István kereskedő Törökbecse és Behran Gyula kore-szárm. Törökbecse.

Pótesküdtnek kisorsoltattak: Wolfinger Viktor földbirtokos, dr. Sándor Mór ügyvéd, Ujváry Sándor pénzügyi titkár, Szathmáry Kálmán kincstári ügyész, Szelle Mihály megyei írnok, Thury Mihály pénzügyi számvevőszéki főnök, Somogyi József ecetgyáros, Strosz Béla városi főjegyző, Seprős Valter nyomdatulajdonos és Szilágyi Albert megyei aljegyző.

§ Az esküdtszéki tárgyalások. A május havában megtartandó esküdtszéki tárgyalásokra eddig a következő bűnügyeket tüzték ki: május 2-án, szándékos emberölés büntetével vádolt Csipu Pál nagytöráki földműves bűnügye; május 4-én, szándékos emberölés büntetékén kíséreltetéssel vádolt Odzsin Ráda melencei földműves bűntette; május 5-én, gyilkosság büntetékén kíséreltetéssel vádolt Mrksity Velykó és Mrksity György szerbittebi földművesek bűnügye.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, csütörtök, április hó 7-én:

A DRÓTOSTÓT.

Nagy operette előjattékkal 3 felvonásban.

Személyek:

Az előjáték szereplői:

Blazsek Milos	—	—	Barna Andor
Vojtek, drótosztót	—	—	Ligethy Lajos
Babuska, felesége	—	—	Kantay Teréz
Zsuzska, leánya	—	—	Czakó Mici
Jankó, neveltjük	—	—	Takácsné
Pfefferkorn Farkas Lipót, hagymakereskedő	—	—	Sziklay Miklós
Vaklevek	—	—	Gere Zsigmond

A darab szereplői:

Günther, bádógos mester	—	—	Czakó Vilmos
Mici, leánya	—	—	Reviczky Rózi
Jankó, üzletvezetője	—	—	Barna Andor
Pfefferkorn Farkas Lipót	—	—	Sziklay Miklós
Zsuzska, cselédleány	—	—	Baltáné Csik Irén
Milos, huszár-káplár	—	—	Gathy Kálmán
Giza } orfeum-énekesnők	—	—	Harmath Józsa
Lóri }	—	—	Takácsné
Ormester	—	—	Balázs Sándor
Ordonanc	—	—	Gere Zsiga

Kezdeté 8 órakor.

Holnap, péntek, április hó 8-án:

Ujdonság! Itt először! Ujdonság!

A titkos rendőr.

Bohózat 3 felv.

Nyilttér.*)

Rövid használat után nélkülözhetlen. Igen alkalmas utazásoknál.

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva

Bizonyítvány kelt Bécsben, 1887. júl. 8-án.

Kalodont

nélkülözhetlen

fogtisztító-szer.

Elsőrangú higiénikusok elismerik, hogy egészségünk fentartásánál nem nélkülözhető a fogak és a szájüreg gondos ápolása. Nevezetesen gyomorbetegségek hátrihatók el ez által. Ennél legsikeresebbnek bizonyult a „Kalodont”, mely az antiszeptikus hatást a fogaknál szükséges mechanikus tisztítással kitünően egyesíti.

(95—215)

*) Az e rovat alatt közöltékert nem vállal felelősséget a szerk.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Ervényes 1903. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra
 Temesvár, Versecz, Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
 Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
 Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
 Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
 Zsombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról este
 7 óra 15 p.
 Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel
 6 óra 25 p.
 Pancsováról: reggel 7 óra 33 p.
 Zsombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.;
 este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:
 Zsombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
 Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
 Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
 Nagyikiúda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
 Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunára:
 reggel 3 óra 33 p.
 Zsombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.;
 délután 5 óra 10 p.
 Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt
 11 óra 38 p.

Basahid község előjárósága.

1120/904. szám.

309—3.1

Árverési hirdetmény.

Alólirott község előjárósága részéről ezennel közhírré tetetik, hogy Basahid község mint erkölcsi testület tulajdonát képező „Gréda” nevű dűlőben fekvő 400 hold elsőrendű szántóföld *folyó évi április hó 12-én d. e. 8 órakor* a helyszínen 2 holdas parcellákban nyilvános árverésen a folyó gazdasági évre azonnali készpénzfizetés mellett haszonbérbe fog adatni.

Basahidon, 1904. április 6-án.

Szávics,
jegyző.

Csene község előjárósága.

693/1904. szám.

308—3.1

Árverési hirdetmény.

Szerb- és Horvát-Csene községek együttes képviselőtestületének 1/903. kgy. szám alatt hozott s törvényhatóságilag 145/826/904. szám alatt jóváhagyott határozata folytán a volt horvát-csenei község-ház elárvereztetése rendeltetvén el.

Felhívatik az árverelni szándékozók, hogy a f. évi április hó 17-ik napjának d. e. 9 órakor Csene község tanácstermében tartandó szóbeli árverésnél jelenjenek meg.

Az árverelni szándékozók kötelesek az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben a községi pénztárba bányapénz fejében letenni.

Az árverési feltételek a községi iródban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Csenén, 1904. évi április hó 5-én.

Kelemen Márton,
jegyző.

Tyirín Oresztia,
bíró.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK A

„TORONTÁL”

KIADÓHIVATALÁBAN.

1267/1904.

305-2.1

Pályázati hirdetmény.

Az évi 800 korona készpénzfizetéssel javadalmazott szárcsai segédjegyzői állás választás útján betöltendő lévén, felhívtnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt kérvényüket *folyó hó 20-ig* ezen hivatalhoz nyujtsák be.

Módos, 1904. évi április hó 2-án.

Steinbach Antal,
főszolgabíró.

Pancsovai szolgabírószághól.

1687. sz. 1904.

307-1.1

Hirdetmény.

Az almás—glogoni 8.2 km. hosszú és a pancsova—franzfeldi 3.8 km. hosszú kiépített vicinális utra tartalék-kavics szállítása céljából az árlejtést a pancsovai szolgabírói hivatal helyiségében *folyó hó 16-án d. u. 3 órára* kitézöm.

Szállítandó összesen 480 köbméter kavics, melyből 328 köbméter az almás—glogoni, 152 köbméter a pancsova—franzfeldi útvonalon, 2 köbméteres prizmakban elhelyezendő, minden kilométeren 40 köbméter.

Vállalkozó csak kemény, fagyálló kavicsot szállíthat, tartozik az árlejtésen mintát bemutatni és kiváratra a kő származási helyét igazolni.

A kő folyó év május hó 31-ig szállítandó.

Az árlejtésen résztvevők az árlejtés megkezdése előtt 7000 korona kikiáltási ár 10%-át tartoznak készpénzben letenni.

Az óvadék a vállalkozónak a hiánytalan átvétel után fog kiadatni.

A kereseti összeg nem az átvételkor, hanem folyó év október hó 15-én fog kifizetelni.

Pancsova, 1904. évi április hó 6-án.

Dr. Gyertyánffy,
főszolgabíró.

CIPŐT

mely

a legelegánsabb
legkényelmesebb
legtartósabb
legolcsóbb

a legnagyobb választékban csakis

TC
RT

„TURUL” cipőgyár r. t.

TC
RT

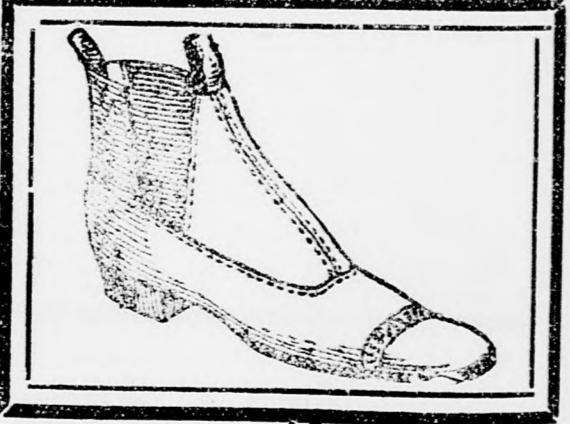
főraktárában

Nagybecskerek, Fő-utca Herezfeld-felé házban

vásároljon.

Férfi cugos cipő prima vikszosbőr frt 2.50
 Férfi fűzős cipő igen erős bőrből „ 2.75
 Női fűzős cipő fekete és színes, elegáns és
 kiváló munka „ 2.50
 Női gombos cipő fekete és színes, divatos
 és sikkos „ 2.75
 Leánycipők, fűzős és gombos, fekete és színes „ 1.80
 Gyermekecipők ugyanaz „ .80

Különlegesség: Amerikai Goodyear cipő.

278/a—4.4 (VIII.)